

TUYỂN THAN CỦA ÔNG - TKV

61 NĂM VỮNG BƯỚC ĐI LÊN

Công ty Tuyển than Cửa Ông - TKV là Chi nhánh của Tập đoàn Công nghiệp Than - Khoáng sản Việt Nam, được chính thức thành lập ngày 20/8/1960, với nhiệm vụ chính là vận chuyển than mỏ, sàng tuyển, chế biến than, bốc rót tiêu thụ than trong nước và xuất khẩu. Công ty là khâu cuối cùng quyết định chất lượng sản phẩm, làm giàu tài nguyên khoáng sản than vùng Cẩm Phả và đã được mệnh danh là “yết hầu” ngành Than Việt Nam.

Tự hào truyền thống Anh hùng

Từ đầu thế kỷ 20, Cửa Ông đã trở thành nơi chế biến, sàng tuyển, và cảng than đầu tiên ở Đông Dương - một trong những trung tâm hình thành giai cấp công nhân, tổ chức Đảng, tổ chức Công Đoàn Việt Nam đầu tiên.

Nhà sàng Cửa Ông do tư bản Pháp xây dựng từ năm 1894, đến năm 1924 mới hoàn thiện và đi vào hoạt động. Chính nơi đây, đêm mừng 6, rạng ngày mừng 7 tháng 11 năm 1929, người đảng viên công sản trẻ tuổi của vùng Mỏ - Đồng chí Ngô Huy Tăng, đã anh dũng treo lá cờ đỏ búa liềm trên cầu Póc tích số 1 để kỷ niệm Cách mạng Tháng Mười Nga, mở đầu cho thời kỳ đấu tranh bất khuất ở Vùng Than, mà đỉnh cao là cuộc Tổng bãi công vang dội của 3 vạn thợ mỏ ngày 12/11/1936.

Trong Cách mạng tháng Tám năm 1945 và suốt những năm kháng

chiến chống Pháp, công nhân bến Cửa Ông đã hăng hái tham gia giành chính quyền và tích cực đóng góp công sức, cùng quân dân Quảng Ninh giải phóng hoàn toàn vùng Mỏ.

Ngày 24/4/1955, những tên lính Pháp cuối cùng rút khỏi cảng Cửa Ông, để lại Nhà sàng và Bến cảng bị phá hủy tàn tạ, tề liệt. Nhưng người thợ điện - Anh hùng Lao động Lê Văn Hiến với nỗ lực phi thường, đã cùng tập thể công nhân Cửa Ông, như các đồng chí: Huỳnh Văn Nguôn, Vũ Hữu Luyện, Trương Hữu My, Trần Sinh Xương..., phục hồi toàn bộ hệ thống điện và đưa nhà sàng, bến cảng trở lại sản xuất trong vòng chưa đầy một tháng, được Bác Hồ khen ngợi.

Ngày 20 tháng 8 năm 1960, ghi dấu trong lòng CBCN Xí nghiệp Bến Cửa Ông, Xí nghiệp được thành lập với sự đầu tư nâng cấp toàn bộ dây chuyền sản xuất, đưa sản lượng than sạch vượt mốc 1

triệu, rồi 2,5 triệu tấn, góp phần để cả vùng than đạt 3,2 triệu tấn vào năm 1964, được Bác Hồ biểu dương và ghi tên trên “Cờ thưởng luân lưu thi đua khá nhất” của Người vào năm 1966, 1968.

Trong cuộc chiến tranh phá hoại của không quân Mỹ đánh phá miền Bắc, công nhân cán bộ Xí nghiệp Bến Cửa Ông đã kiên cường giữ vững dòng than cho tổ quốc. Nhiều người đã anh dũng ngã xuống trên mâm pháo, bên máy sàng, tay vẫn còn vương những giọt dầu xanh. Đại đội nữ tự vệ nhà Sàng đã phối hợp cùng các lực lượng vũ trang bắn rơi 2 máy bay Mỹ năm 1967, góp phần đánh thắng giặc Mỹ leo thang bắn phá miền Bắc và được phong tặng danh hiệu đơn vị Anh hùng Lực lượng vũ trang Nhân dân đầu tiên của Vùng mỏ.

Trong những năm chiến tranh ác liệt, xuất khẩu than từ Cửa Ông là nguồn ngoại tệ lớn nhất của đất

nước, góp phần thiết thực đánh thắng giặc Mỹ xâm lược.

Ngày 12/8/1974, Xí nghiệp Bến Cửa Ông được đổi tên thành Xí nghiệp Tuyển than Cửa Ông với những quy chuẩn mới về chế biến, sàng tuyển và quản lý.

Đất nước thống nhất, Tuyển than Cửa Ông được xem như một nhân tố quan trọng trong sự nghiệp phục hồi và phát triển kinh tế sau chiến tranh. Trong giai đoạn từ 1974 đến 1985, Xí nghiệp không ngừng được đầu tư, mở rộng. Ngày 20/7/1980, Nhà máy Tuyển than 2 với công nghệ của Ba Lan cùng các thiết bị đánh đồng, bóc, rót HITACHI của Nhật, đầu máy TY7E của Liên Xô, toa xe 30 tấn của Rumani đã được đưa vào sử dụng... đã tạo nên một diện mạo mới của Tuyển than Cửa Ông. Năm 1986, Xí nghiệp xây dựng Nhà máy Tuyển than 3 và đưa tuyến đường sắt Cửa Ông - Cao Sơn vào khai thác. Năm 1989, công nghệ cao hơn của Úc được áp dụng tại Nhà máy Tuyển than 2 có giá trị đầu tư tới 11 triệu đô la, đạt công suất 6,5 triệu tấn/năm, sản xuất ra nhiều chủng loại than chất lượng cao.

Năm 2001, Xí nghiệp Tuyển than Cửa Ông đã được đổi tên và nâng tầm lên thành Công ty Tuyển than Cửa Ông. Hàng loạt giải pháp công nghệ, cải tiến kỹ thuật được ứng dụng; việc đổi mới mô hình tổ sản xuất, khoán quản được triển khai đồng bộ đến tận tổ sản xuất và người lao động, thổi một luồng sinh khí mới vào cuộc sống và tinh thần hàng nghìn người thợ, làm thay đổi cục diện phát triển của Tuyển than Cửa Ông.

Năm 2009, Tuyển than Cửa Ông cải tạo nâng cấp Nhà máy Tuyển than 1, nâng công suất từ 2 triệu lên 3,5 triệu tấn một năm; cùng đây chuyển công nghệ của Nhà máy Tuyển than 2, Tuyển Than 3 đưa tổng công suất sàng tuyển của Công ty lên 12 triệu tấn/năm, góp phần để ngành Than tăng nhanh sản lượng

Chưa bằng lòng tại đó, Tuyển than Cửa Ông là một trong những đơn vị sớm đi đầu trong đổi mới công nghệ, mở rộng kho chứa, đầu tư thiết bị đánh đồng, bóc rót, vận tải, mạnh mẽ trong hành trình đi lên hiện đại hóa. Trên cả hai tuyến kéo mở miền Đông và miền Tây, đầu máy Diezen 1.200 mã lực thay cho đầu máy 400 mã lực... đã đưa năng lực vận tải lên gấp đôi, năng sản lượng kéo than mở lên đến 12 triệu tấn/năm.

Kể từ ngày thành lập đến nay, Tuyển than Cửa Ông đã vận chuyển trên 270 triệu tấn than nguyên khai; nhập khẩu trên 3 triệu tấn than; sàng tuyển, chế biến đóng góp cho nền công nghiệp nước nhà trên 260 triệu tấn than sạch; mang về doanh thu tổng số trên 180 nghìn tỷ đồng. Công ty luôn hoàn thành xuất sắc các chỉ tiêu kế hoạch hàng năm, bảo toàn được nguồn vốn; lợi nhuận liên tục gia tăng, đời sống CBCNV ngày càng được cải thiện.

Vững bước đi lên

Trước yêu cầu đảm bảo môi trường, năm 2009, Tuyển Than Cửa Ông đã áp dụng công nghệ mới: Xử lý bùn nước sau tuyển rửa bằng hệ thống máy lọc ép tăng áp, thay thế cho công nghệ lạc hậu lắng lọc bùn tự nhiên bằng các hồ bùn đất, xử lý bùn nước thu hồi triệt để than và nguồn nước tuần hoàn; góp phần làm sạch môi trường Thành phố Cẩm Phả và vịnh Bái Tử Long. Từ năm 2013 đến 2018, Công ty tiếp tục đầu tư đưa vào sử dụng Nhà máy Xử lý bùn nước số 2 và Nhà máy sấy khô than bùn sau lọc ép, đáp ứng chất lượng than theo nhu cầu tiêu thụ của thị trường. Tất cả các nhà máy đều sử dụng công nghệ lọc, sấy mới, với hệ thống điều khiển tập trung, do đó số lượng lao động tuy không tăng nhưng vẫn đáp ứng được năng lực sản xuất và năng suất công việc.

Năm 2016, Công ty đầu tư và đưa vào vận hành hệ thống điều khiển và

tự động hóa các thiết bị phân xường Kho bến 2. Tháng 7/2021, Công ty vừa hoàn thiện hệ thống tự động hóa, điều khiển tập trung Nhà máy Tuyển than 3. Hiện đang tiếp tục đầu tư thực hiện hệ thống tự động hóa, điều khiển tập trung tại Phân xường Tuyển than 3. Năm 2019, Công ty đầu tư cải tạo mở rộng kho chứa than Nội địa 3, đáp ứng yêu cầu về năng lực tiếp nhận than nhập khẩu, chế biến than cho thị trường trong nước. Cũng trong năm 2019, Tuyển than Cửa Ông hoàn thiện và đưa vào hoạt động hệ thống vận chuyển đá thải vào mỏ, giải quyết bài toán nan giải về khâu đổ thải, góp phần hoàn nguyên môi trường sau quá trình khai thác than các mỏ khu vực Cẩm Phả.

Năm 2020, thực hiện chỉ đạo của Tập đoàn, Công ty chuẩn bị các điều kiện về cơ cấu tổ chức, lực lượng lao động... để tiếp nhận bàn giao dự án Nhà máy Sàng Tuyển than Khe Chàm với công suất thiết kế 7 triệu tấn/năm. Quy mô sản xuất của Công ty đã được mở rộng thêm. Với việc thành lập PX Tuyển than 4, Công ty chính thức tiếp nhận và đưa dự án vào vận hành thương mại từ tháng 7/2/2021, cấp than cho Nhà máy Nhiệt điện Mông Dương và một số loại than cục tiêu chuẩn cơ sở cấp cho các hộ tiêu thụ khác, góp phần đảm bảo an ninh năng lượng quốc gia.

Trong giai đoạn 2020 - 2021, Công ty hoàn thành nhiều công trình mục tiêu quan trọng như: Công trình "Cải tạo công nghệ Nhà máy Tuyển than 3", trị giá 80.59 tỷ đồng, được gắn biển chào mừng kỷ niệm 25 năm ngày thành lập Công đoàn Than - Khoáng sản Việt Nam 1/7 (1996 - 2021); Công trình "Cải tạo kho than số 6, 15, 23, 24, 25", tổng mức đầu tư 14,8 tỷ đồng; Công trình "Hệ thống cấp liệu cám độ tro cao phục vụ pha trộn than ở phân xường Tuyển than 1", tổng mức đầu tư 14,9 tỷ đồng...

Trong công tác môi trường, Tuyển

Than Cửa Ông là doanh nghiệp duy nhất của Tập đoàn Công nghiệp Than - Khoáng sản Việt Nam được trao cúp Vàng thương hiệu vì môi trường, đạt tiêu chuẩn chất lượng ISO 14001: 2004, 2010 và 2015; đồng thời là doanh nghiệp đầu tiên của tỉnh Quảng Ninh được nhận danh hiệu này. Năm 2021, Công ty được TKV duyệt thông qua Đề án cải tạo cảnh quan môi trường Nhà máy tuyển than và cảng Cửa Ông cùng phương án trồng cây xanh cải thiện cảnh quan môi trường mặt bằng Công ty hướng tới xây dựng Tuyển than Cửa Ông trở thành "Cảng hình mẫu, cảng nằm trong lòng khu dân cư", mô hình "nhà máy công viên".

Bài toán khó khăn nhất phải giải được là tái cơ cấu tổ chức sản xuất và lao động của Công ty. Sau tái cơ cấu, lao động bình quân từ năm 2015 đến nay đã giảm trên 1.000 người. Tính đến tháng 8 năm 2021, toàn Công ty có 3.433 CBCN, công tác tại 15 phân xưởng và 13 phòng chức năng. Bên cạnh đó, việc chuyển đổi mô hình từ "Sản xuất và tiêu thụ than" sang "Sản xuất và kinh doanh than" theo Nghị quyết của Đảng ủy Tập đoàn cũng được Công ty thực hiện đạt hiệu quả rất cao. Mặc dù làm một cuộc cách mạng lớn về con người và tổ chức, song nhờ công tác tuyên truyền, kiên trì vận động, sự chu đáo về chế độ, chính sách, cùng việc nâng cao năng suất và thu nhập cho người lao động; Công ty đã có được sự ủng hộ, đồng thuận, quyết tâm cao của CBCN, góp phần quan trọng để thực hiện thành công tái cơ cấu lao động; nâng cao hiệu quả sản xuất - kinh doanh.

Trong chiến lược phát triển, lãnh đạo Công ty xác định nâng cao chất lượng nguồn nhân lực là nhiệm vụ then chốt. Chi tính riêng giai đoạn từ năm 2016 trở lại đây, Công ty

đã triển khai mạnh mẽ ứng dụng và phát triển khoa học công nghệ; đột phá ở mô hình 3 hóa: Cơ giới hóa - tự động hóa - tin học hóa; đã có trên 1.300 sáng kiến, đề tài, ứng dụng được áp dụng vào thực tế đạt hiệu quả, với giá trị làm lợi hàng trăm tỷ đồng.

Bên cạnh đó, Tuyển than Cửa Ông còn là một trong những đơn vị dẫn đầu của Tập đoàn TKV và tỉnh Quảng Ninh về các hoạt động thể thao - văn hóa cộng đồng, từ thiện xã hội. Những kết quả trên là nền tảng vững chắc để những năm tới, Công ty tiếp tục ứng dụng công nghệ tiên tiến, đổi mới phương thức quản lý, điều hành sản xuất; nâng cao chất lượng nguồn nhân lực; tiết kiệm chi phí; tăng cường công tác bảo vệ và cải tạo cảnh quan môi trường, phấn đấu đến năm 2025, Công ty hoàn thành mục tiêu tạo vành đai xanh, trở thành Nhà máy sàng tuyển trong công viên.

"Nhiệm vụ kép trong tình hình mới"

Từ đầu năm 2020 đến nay đại dịch Covid-19 đã bùng phát 4 đợt, diễn biến hết sức phức tạp với những biến thể mới lây lan hầu hết các tỉnh thành trong cả nước. Dịch bệnh đã làm suy giảm kinh tế xã hội, ảnh hưởng đến SXKD - ĐSXH và ảnh hưởng đến tâm lý tư tưởng của người lao động. Phát huy cao độ truyền thống đoàn kết, "kỷ luật và đồng tâm", truyền thống đơn vị anh hùng, Tuyển than Cửa Ông đã tăng cường công tác tuyên truyền, kịp thời triển khai các văn bản chỉ đạo của các cấp bằng những hình thức phù hợp, thực hiện đồng thời nhiệm vụ kép "vừa phòng, chống dịch, vừa đảm bảo ổn định SXKD-ĐSXH trong tình hình mới hiệu quả".

Năm 2021, nhiệm vụ sản xuất kinh doanh Tập đoàn giao cho Công ty luôn ở mức cao; sản xuất chế biến than còn gặp nhiều khó khăn,

thách thức mới. Đặc biệt, tình hình dịch bệnh Covid-19 tiếp tục diễn biến phức tạp và nguy hiểm, thời tiết diễn biến khó lường... ảnh hưởng đến SXKD và sức khỏe CBCNV trong Công ty. Song, được sự quan tâm chỉ đạo, tạo điều kiện giúp đỡ của Tập đoàn TKV, sự phối hợp tích cực của các đơn vị trong vùng, Công ty đã chủ động xây dựng và thực hiện các phương án sản xuất phù hợp, bám sát kế hoạch của Tập đoàn; chăm lo để thiết bị hoạt động ổn định, giữ vững công tác an ninh trật tự.

61 năm qua, đóng góp vào lịch sử 85 năm của truyền thống công nhân vùng mỏ - truyền thống ngành Than, các thế hệ CBCN Tuyển than Cửa Ông luôn đoàn kết, vượt qua khó khăn gian khổ, lập thành tích đặc biệt xuất sắc trong các cuộc kháng chiến cứu nước và trong sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc. Được Đảng và Nhà nước phong tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng Vũ trang Nhân dân; Anh hùng Lao động thời kỳ đổi mới, Huân chương Lao động hạng Nhất, Huân chương Độc lập hạng Nhất, cùng nhiều danh hiệu cao quý được các cấp, bộ, ngành trao tặng...

Hướng tới kỷ niệm 61 năm ngày thành lập Công ty, CBCNV Tuyển than Cửa Ông càng thêm tự hào, trân trọng thành tích và truyền thống quý báu mà các thế hệ những người thợ Tuyển than anh hùng đã dày công xây đắp. Với lòng trân trọng biết ơn, CBCNV hôm nay nguyện viết tiếp những trang sử vàng rạng rỡ, xây dựng Công ty Tuyển than Cửa Ông - TKV phát triển toàn diện, góp phần xây dựng Tập đoàn Công nghiệp Than - Khoáng sản Việt Nam và vùng than Quảng Ninh ngày càng giàu đẹp, văn minh./.

**VŨ HẰNG
ĐẢNG ỦY THAN CỬA ÔNG**